

ELŐTERJESZTÉS a települési önkormányzat képviselő-testületéhez

Tárgy: A második világháború XII. kerületi áldozatai emlékére meghirdetett szoborpályázat elbírálása

Jelen előterjesztés a második világháború XII. kerületi áldozatai emlékére meghirdetett szoborpályázat elbírálásáról szól.

Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) Képviselő-testülete 2020. június 25-én tartott ülésén az 59/2020. (VI. 25.) Bp. Főv. XII. ker. Hegyvidéki Önk. Kt. határozatában döntött a második világháború XII. kerületi áldozatai emlékére szoborpályázat kiírásáról. A pályázati kiírás megjelent az Önkormányzat honlapján 2020. szeptember 4-től, valamint a Hegyvidék újság 2020. szeptember 8-i és 23-i számában, továbbá a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete, a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Egyesülete és a Magyar Alkotóművészeti Közhasznú Nonprofit Kft. honlapján. A járványhelyzet okán 2020. novemberben bevezetett korlátozó intézkedések miatt az Önkormányzat a 77/2020. (XI. 30.) polgármesteri határozattal döntött a szoborpályázat beadási határidejének 2021. február 15-ig történő meghosszabbításáról. A beadási határidő meghosszabbítása megjelent 2020. december 1-jén az Önkormányzat honlapján, valamint a Hegyvidék újság december 15-i és 2021. január 19-i számaiban, továbbá a fent említett szakmai szervezetek honlapjain is.

Önkormányzatunknak a pályázat kiírásával az volt a célja, hogy egy új szoborral emléket állítson a második világháború XII. kerületi áldozatainak úgy, hogy az emlékmű szimbolikájában együttesen utaljon minden áldozatra, a civil és katonai személyekre egyaránt. Szimbólumában olyan absztrakciót valósítson meg, mely tágabb értelemben képviseli az érintetteket, befogadó legyen, amelyben mindenki magára ismerhet vallásától, nemzetiségétől, társadalmi hovatartozásától függetlenül. A pályázat országos, nyilvános, egyfordulós, jelíges volt, amelyre munkájukat hivatásszerűen végző szobrászok pályaműveit vártuk. Kértük továbbá azt is, hogy a pályázók tegyenek javaslatot 1556 fő áldozat nevének elhelyezésére az alkotáson. A felállítandó műalkotás helyszíne a Csaba utca - Maros utca kereszteződésénél, a Városmajori templom mellett található terület.

A Képviselő-testület 57/2020. (VI. 25.) Bp. Főv. XII. ker. Hegyvidéki Önk. Kt. határozatának megfelelően a tiztagú bíráló bizottság munkájában a Magyar Tudományos Akadémia és a Magyar Művészeti Akadémia delegáltjai, valamint a terület tulajdonosa, az Esztergom-Budapest Főegyházmegye képviselője, valamint a Városmajori Jézus Szíve Plébánia plébánosa is részt vett.

A bíráló bizottság tagjai sorába az alábbi személyek kaptak felkérést:

- a Magyar Tudományos Akadémia delegáltjaként, dr. Stark Tamás történész, az MTA Filozófiai és Történettudományok Osztálya Történettudományi Bizottsága II. világháború történeti albizottságának elnöke,
- a Magyar Művészeti Akadémia (a továbbiakban: MMA) delegáltjaként, Farkas Ádám szobrászművész, az MMA elnökségének tagja, akadémikus,
- Esztergom-Budapest Főegyházmegye részéről Baranyainé Kontsek Ildikó, az Esztergomi Keresztény Múzeum igazgatója,
- Forgács Alajos, a Városmajori Plébánia plébánosa,
- a Magyarországi Autonóm Orthodox Izraelita Hitközség részéről, Deutsch Róbert elnök, továbbá a szakmai szervezetek részéről:
- a Magyar Alkotóművészeti Közhasznú Nonprofit Kft. képviselőjében Matiszlovics Tibor szolgáltatási igazgató,
- a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége képviselőjében Mihály Gábor szobrászművész,
- a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete képviselőjében Nagy Gábor Mihály szobrászművész.

Az Önkormányzat képviselőjében Fonti Krisztina, a területért felelős alpolgármester és Gonda Attila a szoborállítással megbízott munkatárs vett részt a bizottság munkájában.

A határidőig 33 pályázó nyújtotta be pályázatát. A beérkezett pályázatok regisztrálása az iroda jogi képviselője jelenlétében 2021. február 17-én megtörtént. 22 pályázót hiánypótlásra kértünk fel, amelyet mindannyian határidőben teljesítettek. A „Búzavirág” jeligéjű pályázó nem természetes személyként, hanem gazdasági társaságként nyújtotta pályázatát, amely így a pályázati feltételeknek nem felelt meg, pályázata érvénytelen lett.

A „Hurrikán” jeligéjű pályázó költségvetésében túllépte az 50 milliós költségkeretet.

A 32 beadott érvényes pályamunka a szakmai értékelést végző bíráló bizottság (zsűri) elé került.

A bíráló bizottság ülését 2021. február 23-án tartotta a Hegyvidéki Polgármesteri Hivatal alagsori helyiségében, amelyen az alábbi megállapítások hangzottak el.

A pályázatot nagy érdeklődés kísérte, a benyújtott pályaművek több mint egyharmada újszerűen dolgozta fel a témát, a XXI. századi emlékmű- szobrászat új szempontú megközelítését jelenítették meg terveikben.

A bizottság a teljes pályázati anyag áttekintését követően a benyújtott pályaművek közül 8 legjobbnak ítélte pályaművet emelt ki.

A kiemelt nyolc pályázat között az alábbi szobrászművészek alkotásai szerepeltek: Czér Péter (Budapest), Kelemen Zénó (Budapest), Lakatos Pál (Kecskemét), Mohácsi András (Budapest), Nagy Benedek (Monor), Párkányi Raab Péter (Budaörs), Rádóczy László (Pécs) és Stremeny Géza (Csobánka).

A zsűri a nyolc pályamű közül szavazás alapján választotta ki a megvalósításra ajánlott pályamunkát, Mohácsi András tervét. A zsűri állásfoglalása az előterjesztés mellékletében bővebben olvasható.

Az előterjesztésben a nyolc kiemelt pályázatot ismertetjük, valamint a megvalósításra javasolt pályázati munka alkotóját, Mohácsi Andrást mutatjuk be.

Czér Péter és Nagy Virág „Sötétkövek” jeligéjű terve egy elképzelt régi temető elcsendesítő, meditatív hangulatát idézi. A keskeny sétáló ösvények mellett 14 db sötét gránittábla hever látszólagos rendezetlenségben. A templom főhomlokzata felé néző súlyos, sötétszürke kőlapokat párhuzamos elrendezésben egy központi, jelszerű kompozíció szervezi maga köré. A központi kompozíció drámai hatású, amelyen kőtömbökön álló és korabeli fényképek alapján acéllemezből kimetszett figurák sziluettjei láthatók. A képek, pontosabban azok hiánya, különböző embercsoportokat ábrázolnak (család, szerelmespár, kisfiú), akik sietnek, menekülnek, összekapaszkodnak.

Kelemen Zénó „Reménymező” jeligéjű pályázata az identitás, emlékezet, örökség kulcsfogalmi köré szerveződik. Az emlékezeti hely alapját a XII. kerület alaprajza adja utalva az áldozatokat összekötő helyszínre. Középpontjában egy bronzkapu áll, amely megnyílik és reményként az új életbe történő belépés lehetőségét fejezi ki. A kapu egyik oldalán a katonai áldozatok nevei sorakoznak feszes geometrikus alakzatban, átellenesen a másik oldalon a civil áldozatok organikus csoportjai helyezkednek el. Az emlékezeti mező másik központi eleme a prizma mező. A kerületi áldozatok nevei prizmákra gravírozva jelennek meg, minden prizma egy-egy oldalára egy-egy név kerül. A prizmák tulajdonságaiból adódóan a különböző oldalak egymást tükrözik vissza, így a nevek halványan egymásba olvadnak, ezzel is utalva sorsuk összekapcsolódására.

Lakatos Pál Sándor „...az égre írj, ha minden összetört!” jeligéjű pályamű alapötlete, hogy a fronton harcoló katonák kilőtt ágyúhüvelyekből az otthonmaradottakra gondolva emléktárgyakat készítettek. Ezekre a tárgyakra néhol igen művesen neveket, dátumokat véstek, kalapáltak. A szobor terv egyetlen gigantikusra felnagyított bronzból készült tárgy, melynek felületén reliefszerűen jelennek meg a katonai eszközökre, fegyverekre, lebombázott városokra utaló formák. Az ágyúhüvely, a henger mint mértani alapforma, (emlék)oszlopra, pecséthengerre is emlékeztet, amelynek felülete gazdagon barázdált, ékirásszerű jelei meg tudják idézni a történelem kezdeteit. A mű plasztikai eszközökkel képes olyan drámai hatást kelteni, amely a háború összes áldozatának tragédiáját kifejezi.

Nagy Benedek „Földanya” jeligéjű alkotása az egyetemes gyászt kívánja kifejezni, minden élet anyja, védi és siratja értelmetlenül elvesztett gyermekét és lelkében őrzi annak hiányát. A kemény kősziklányi nőalak tömegébe negatív formákkal fogalmazza meg az elveszett hozzátartozó alakját. A testnélküliség a hiány érzése által fokozza az emlékezés fájdalmát. A szobor talapzata síklapokkal határolt bazalt kubus, a föld mélyéről előtörő izzó láva megszilárdult tömege.

Párkányi Raab Péter „Emlékezet” jeligéjű pályaműve a Városmajori templom tornyának formáját idézi meg az emlékmű tömegének, amelyen különböző alakok helyezkednek el. A templomtorony formailag alkalmas az áldozatok neveinek megjelenítésére, valamint plasztikák, emberi alakok megformálására. A mű különböző karakterek megjelenítésével utal a különböző sorsok előtti tisztelgésre, megemlékezésre. Az építmény anyaga vas, az alakoké bronz.

Rádóczy László „Postumus” jeligéjű pályázata. Az emlékhely fizikai és spirituális középpontjában álló szobor egy korábban tervezett, azonos tematikájú emlékhelyhez készült. A plasztika egy felnagyított, az ember fájdalmában, gyászában összeszorított öklének karakteres, síkokkal kimetszett darabját, az egyetemes, erőteljes és egyértelmű fájdalom-szimbólumot használja a közös emlékezet megjelenítésére. A szobor dinamizmusa, asszimmetrikus szerkezete szintén a drámai eseményekre utal. A felületkialakítás, a felgyűrődést idéző mélyedésbe helyezett emlékműplasztika a mikrokörnyezetével

együtt alkot egészet. A terület súlypontjába állított szobrot feltáró sétány járófelületébe ágyazott – az áldozatok nevét soroló – kis táblák sötétedés után „fényfolyosóként” adják az emlékhely díszkivilágítását.

Stremeny Géza „Bronztövis” jeligéjű pályaműve sötétre patinázott bronzkúp, amely a csúcs felé egyre fényesedő, polírozott felszínű. Kézzel elérhető magasságban, alul-felül töredezett sávban, mélyített felületen helyezkednek el a nevek. Ez a felület – hasonlóan egy lehántott kérgű fatörzshöz – világosabb mint az alapfelület. A köralaprajzú forma a körülsétálásra és a felvett névsor olvasására inspirál. Az ég felé mutató csúcsos, hegyes forma (pl. obeliszk, piramis, templomtorony) az épített jelteremtés univerzális ősi hagyománya, de valaki nézheti hatalmas lándzsahegynek vagy tövisnek is. A XII. kerületi lakosság szenvedése és áldozatai egy összefüggő globális tragédia-láncolat részei voltak, éppen úgy, ahogyan a tövis is része a töviskoszorúnak.

Mohácsi András ”Emlékkő” jeligéjű pályázata. A műalkotás tervezett helye a templom és a harangtorony előtti parkos terület. Az alkotás terve két hasábból álló gránittömb. A két tömb között alulról felfelé haladva egyre növekvő hiány emelkedik fel a két oszlop legfelső pereméig. A két oszlop között egy hiányzó alakzat képe jelenik meg. Az emlékmű terve a hiány és a remény szimbolikáját fogalmazza meg. Az alkotás a hiány ábrázolásán keresztül az egység megtörését jeleníti meg, a kioltott életek eltűnése fájdalmas hiányként él tovább bennünk.

Az emlékmű terve drámai ellentétet keresztül rajzolja meg a hiányt. Karaktere megtartja a templom harangtoronyának felfelé törekvő jellegét, de a beton harangláb átírata itt negatív formában jelenik meg. A megjelenítendő nevek a két oszlopon a felület síkjába süllyesztve rozsdamentes acél fémelemeken az oszlopok oldalán jelennek meg. A rozsdamentes acél felületébe a nevek lézergravírozással kerülnek bevésésre.

A két kőtömb együttes befoglaló formája egy 6 m magas, 1,12 m szélességű hasáb. A gránitoszlopok szélessége 50 cm, a két oszlop közötti rés 12 cm. A kőtömbök mélységének mérete 112 cm.

A gránitoszlophoz 90x90 cm-es földbe süllyesztett gránit léptetőköveken át négy keskeny sétaút vezet. A sétautak kereszteződésében elhelyezendő három reflektor a mű éjszakai megvilágítását szolgálja.

A bíráló bizottság kiemelte, hogy a pályázati terv modern felfogásban jeleníti meg az áldozatokra emlékező művet, új vonulatot képvisel. Jól illeszkedik a környezethez, arányrendszere megfelelő. Szimbolikájában az égre nyúló kéz, a szárnyas angyal is megjelenik.

Mohácsi András Budapesten született, a Magyar Képzőművészeti Főiskolán 1986 és 1991 között Somogyi József tanítványként végzett, majd 1993 és 1995 között a Pécsi Tudományegyetem Mesteriskoláján tanult, diplomáját itt 1998-ban kapta meg. DLA képzésen Bencsik István témavezetése mellett 1995 és 1998 között vett részt. DLA diplomáját 2005-ben szintén itt, a Pécsi Tudományegyetemen szerezte meg. 2000 óta a Moholy-Nagy Művészeti Egyetemen tanít, először a Formatervező, jelenleg a Tárgyalkotó Tanszéken, a Tanárképző Tanszék vezetője is volt. 2018 óta a Doktori Iskola témavezetője. 2006 óta docens, 2018-ban habilitált.

Budapesten, Pécsen, Kőszegen és Szentendrén is számos egyéni és csoportos kiállításon vett részt, valamint külföldön is (Berlin, Lahr (Németország), Trenton (USA) is bemutatta munkáit.

Számos színházi előadás díszlettervezője.

Javaslom, hogy a szakmai zsűri egyöntetű ajánlását figyelembe véve Mohácsi András szobrászművész pályázata kerüljön megvalósításra.

A szobor felállításának előkészítése - a Képviselő-testület tagjai véleményének beszerzését követően - az alábbiak szerint történik. Az Önkormányzat a pályázat nyertesével megkezdi a tárgyalásokat a pályázati terv megvalósítására. Az alkotás várhatóan 2021 őszén kerül elhelyezésre.

A Kormány az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó SARS-CoV-2 koronavírus világjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki a 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelettel. A veszélyhelyzet jelenleg is fennáll, a Képviselő-testület, illetve a bizottságai nem üléseznek.

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése szerint veszélyhelyzetben a települési önkormányzat képviselő-testületének feladat- és hatáskörét a polgármester gyakorolja. Ennek keretében nem foglalhat állást önkormányzati intézmény átszervezéséről, megszüntetéséről, ellátási, szolgáltatási körzeteiről, ha a szolgáltatás a települést is érinti.

Kérem Polgármester Urat, hogy az előterjesztésben kifejtett indokok és jogszabályi rendelkezések alapján az alábbi határozati javaslatokat elfogadni szíveskedjen.

Határozati javaslatok:

1. A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében biztosított hatáskörömben, Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testületének feladat-és hatáskörében eljárva az alábbi döntést hozom: Budapest XII. kerületében, a Csaba utca – Maros utca kereszteződésében, a Városmajori templom melletti parkban elhelyezendő, új, második világháború XII. kerületi áldozatai emlékére szobor elkészítésére, emlékhely kialakítására a Képviselő-testület által kiírt pályázat nyertese – a szakmai bíráló bizottság javaslata alapján – Mohácsi András szobrászművész.

2. A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében biztosított hatáskörömben, Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testületének feladat-és hatáskörében eljárva az alábbi döntést hozom: Mohácsi András szobrászművész pályázati munkája kerüljön felállításra a XII. kerületben, a Csaba utca - Maros utca kereszteződésében, a Városmajori templom melletti parkban. Továbbá felkérem a Polgármesteri Hivatal illetékes szakirodáját, hogy a szobor megvalósításához, elhelyezéséhez szükséges további előkészületeket tegye meg.

Budapest Hegyvidék, 2021. „07.07.,”

Fonti Krisztina
alpolgármester

Láttam:

dr. Gottfried Tusor Gabriella
jegyző

Javaslom a határozatok meghozatalát:

Csepreginé Volosinovszki Mária
irodavezető

Melléklet: a bíráló bizottság jegyzőkönyve
a nyertes pályamű látványterve

JEGYZŐKÖNYV

amely készült a Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidék Polgármesteri Hivatal alagsori 1-2. tárgyalójában (1126 Budapest, Böszörményi út 23-25.)

„A II. világháború XII. kerületi áldozatai emlékére új szobor elkészítésére” meghirdetett nyílt, országos szoborpályázatra érkezett pályázatok értékelése

2021. február 23-án (kedden) 14 órakor

Jelen vannak a felkért zsűritagok:

dr. Stark Tamás történész, az MTA Filozófiai és Történettudományok Osztálya
Farkas Ádám szobrászművész, a Magyar Művészeti Akadémia delegáltja, az MMA elnökségének tagja, akadémikus
Baranyiné Kontsek Ildikó, az Esztergomi Keresztény Múzeum igazgatója
Forgács Alajos, a Városmajori Plébánia plébánosa
Matiszlovics Tibor, a Magyar Alkotóművészeti Közhasznú Nonprofit Kft igazgatója
Mihály Gábor szobrászművész, a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége
Nagy Gábor Mihály szobrászművész, a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete képviselője
Fonti Krisztina alpolgármester asszony
Gonda Attila, a szoborállítással megbízott munkatárs

valamint a Polgármesteri Hivatal részéről:
Praimajer Mária közművelődési ügyintéző
Vida Csilla jegyzőkönyvvezető

Fonti Krisztina alpolgármester asszony köszönti a jelenlévőket, megköszöni a személyes részvételt annak ellenére, hogy a járvány harmadik hullámába érkezett, és megnyitja a szoborpályázat szakmai elbírálására összehívott ülést. Biztosítja a jelenlévőket a járvány előírásának betartatásáról a Polgármesteri Hivatal egész területén. Megköszöni, hogy a felkérést elfogadták és szakmai tanácsaikkal segítik a döntést.

A bíráló bizottságba felkért tíz tag közül kilenc fő jelent meg az ülésen, Deutsch Róbert, a Magyarországi Autonóm Orthodox Izraelita Hitközség elnöke nem jött el.

Fonti Krisztina ismerteti, hogy a pályázat beadási határideje eredetileg 2020. november 30. volt, amelyet a járványhelyzet okán az Önkormányzat 2021. február 15-ig meghosszabbított. A meghosszabbított határidejű pályázatra összesen 33 pályamű érkezett. A pályázatok bontását jogi szakértő végezte. A „Búzavirág” jellegű pályázó nem természetes személyként, hanem gazdasági társaságként nyújtotta be pályázatát, amely így a pályázati feltételeknek nem felelt meg. Egy másik pályázó, a „Hurrikán” jellegű költségvetésében túllépte az 50 milliós költségkeretet. Nem minden pályázó (7 fő) készített makettet, viszont a pályázati terv látvány- és környezettervét elektronikus hordozón benyújtották. 22 pályázótól kértünk hiánypótlást, akik azt határidőben teljesítették.

A pályázat országos, nyilvános, egyfordulós, jelíges volt, amelyre munkájukat hivatásszerűen végző szobrászok pályaműveit vártuk. Kértük azt is, hogy a pályázók tegyenek javaslatot a terveken az 1556 fő áldozat nevének elhelyezésére.

Fonti Krisztina ismerteti a szoborállítás előzményét, hogy Önkormányzatunk felkért egy háromtagú szakmai bizottságot a második világháború XII. kerületi áldozatai emlékművén levő névsor felülvizsgálatára. A bizottság tagjai voltak: dr. Cseh Gergő Bendegúz, az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárának főigazgatója, dr. Kovács Tamás történész, a Holokauszt Emlékközpont igazgatója, valamint dr. Ungváry Krisztián történész. A bizottság elvégezte a feladatát és határidőre elkészítette jelentését, melyben azt javasolta, hogy a jelenlegi, a Németvölgyi út - Böszörményi út kereszteződésében álló második világháborús (ún. Turul) emlékmű névsorát az Önkormányzat a bizottság által megadott új nevekkel egészítse ki, és egy új, az áldozatokra emlékező szobrot helyezzen el a kerületben a kiegészített névsorral.

Önkormányzatunknak a pályázat kiírásával az volt a célja, hogy egy új szoborral emléket állítson a második világháború XII. kerületi áldozatainak úgy, hogy az emlékmű szimbolikájában együttesen utaljon minden áldozatra, a civil és katonai személyekre egyaránt. Szimbólumában olyan absztrakciót valósítson meg, mely tágabb értelemben képviseli az érintetteket, befogadó legyen, amelyben mindenki magára ismerhet vallásától, nemzetiségétől, társadalmi hovatartozásától függetlenül.

A felállítandó műalkotás helyszíne a Csaba utca - Maros utca kereszteződésénél, a Városmajori templom mellett található terület.

Fonti Krisztina bevezetője után megkéri a zsűritagokat, hogy szemrevételezzék a szoborpályázati anyagokat és válasszák ki a három legjobban tetszőt. (Egy-egy zsűritag háromnál több alkotást is megnevezett, ezek szerepelnek a jegyzőkönyvben.)

Egyben tájékoztatja a jelenlévőket, hogy a bizottság üléséről hangfelvétel készül.

dr. Stark Tamás:

Történészként a nevek forrása érdekelné (pl. honnan gyűjtötték össze), a művészi részéhez nem tud szakemberként igazán hozzászólni.

„Sötét kövek”: Szokatlan megjelenítésével hívja fel a járókelők figyelmét az emlékműre.

Jó a szimbolikája, civil emberek jelennek meg a terven, tehát nem szokványos háborús emlékmű, nem katonai szimbólum van jelen a klasszikus áldozati szimbólummal, hanem a hétköznapi embereket látjuk. Az arctalanság szokatlan megjelenítésével a hiányukra hívja fel a figyelmet.

„Emlékkő”: A pályázati műben az rokonszenves, hogy egy nagy tömb, ami önmagában egy felkiáltójel. A civilek hiánya utal az áldozatokra. Ez is a megjelenítésével hívja fel a figyelmet, hogy ez egy szent hely, az áldozatokról szól.

„Intermuralis”: Szintén képes felhívni a járókelők figyelmét. A különálló táblák emlékeztetik a holokauszt áldozatainak izraeli „Jad Vasem” emlék komplexumára, illetve a Stonehenge-re is.

Mihály Gábor:

„Földanya”: Tartalmilag, formailag ezt a megoldást találja ütőképessnek. A bronz alakzat maga a Földanya. A háborúban odavesztett fiúknak, mártíroknak, halottaknak az anyját jelképezi. Szobrászilag szépségnek tartja az alsó fényezett tónussal.

„Sötét kövek”: A pályamű tematikája a kiírt pályázatnak megfelelő. Professzionálisan alkották meg. Az egészet látva szép szobrászi alkotás. Szép a környezete, szép szobrászi gondolat. Mindenki számára közérthető. Visszaadja a hangulatot, a gondolatot, amiért létrejött, egészségesnek találja.

„**az égre írj, ha minden összetört!**”: Érdekesnek találja a hengert, de úgy látja, nincs mindenki képviselve a halottak közül. Nem tartja összetettnek az ábrázolását. Izgalmas, szobrászilag megjelenésében jó, de nem eléggé látszik a második világháborús történet.

„**Minden kioltott élet**”: Ezt is harmadiknak gondolta. Az angyal alakja az, ami eltér, nem tudja eléggé minőségében követni az alépitményt.

Matiszlovics Tibor:

A figurális alkotások közül egyiket sem találja drámai megfogalmazásban megfelelőnek.

A „**Postumus**” pályázati munkát említi elsőként. Itt olyan belső teret tudott létrehozni a művész, ami tényleg az emlékezésről szól. Szép szimbólum, a mű központi szuggesszióját tartja fontosnak.

„**Emlékkő**”: A mű azt a fajta drámaiságot közvetíti, hogy valami szétszakadt. Ezt végtelenbe nyúló, széttartó, szép oszloppal sikerült megvalósítani.

„**Bronztövis**” pályamunkát megemlíti harmadikként, de nincs róla meggyőződve.

Baranyainé Kontsek Ildikó:

„**A háborúnak nincsenek győztesei csak halottai**”: A pályamű vegyes szimbolikájú, klasszikus emlékkő, erre a helyre megfelelő, beleilleszkedik és a reflektál a környezetre.

„**Lux perpetua**”: Érdekes megoldás, sajátos a szimbolikája, az áldozatoknak a kitettségét jól ábrázolja, a lövésnyomok, az anyaghasználat megfelelő, egyszerű, közérthető megfogalmazás.

„**Emlékkő**”: Reflektál a toronyra és a templomra, jó az aránya, nagyon tetszik neki a gránitkő megoldás, szobrászilag nem olyan izgalmas, de nagyon szépnek találja.

„**Reménymező**”: A tervet nagyon jónak találja, de a megvalósíthatósága kérdéses.

„**Emlékezet**”: Reflektál a templomra, figurális alkotás, érdekes megoldás.

Forgács Alajos:

A figurális ábrázolásokat részesíti előnyben, és fontosnak tartja, hogy az alkotás beilleszkedjen a környezetbe.

„**135711131719**”: Pieta-jellegű, mintha Krisztus lenne, de mégsem az, mintha a fájdalmas Szűz lenne, de mégsem az, hanem katona. Az ábrázolást tartja jónak.

„**Emlékezés**”: Széleskörű, szép környezete van, hasonlít a park többi szobraihoz. Örök anya, aki elveszíti gyermekét és ezáltal ő is áldozattá válik. Az obeliszk jellegű oszlopokon vannak a nevek.

„**Emlékkő**”: Konvenial a templommal, ajánlani tudja.

„**Emlékezet**”: A templommal összhangban van a szobor posztamense, amelyen sokszínűek a figurák, akikről az áldozatok között szeretnénk megemlékezni.

Gonda Attila:

„**Földanya**”: A szimbolikája jó, teret ad a megemlékezésnek.

„**Reménymező**”: Érdekes a terv, jó a kidolgozása, ami kérdéses, a megvalósítás nehézségei.

„**Emlékkő**”: Szép, látványos, tetszetős megoldás.

Nagy Gábor Mihály:

„Bronztövis”: Azt a szempontot helyezi előtérbe, hogy Magyarországon sok második világháborús emlékmű van. E mű megfogalmazása nem a szokványos, a térrendezése és szimbolikája is jó, XXI. századi. A második világháború a mai napig nagy túska az emberekben. Ez a mű egyszerűen bemutatja azt, amit a háború a mai embereknek jelent. A térszerkezése is nagyon szép.

”..az égre írj, ha minden összetört!”: A történetek megmintázása az oszlop oldalában van, ami eszünkbe juttatja a rombolást, a XXI. századra reflektál. Az oszlop darabokból van összerakva, a töredékek ábrázolása még plasztikusabbá teszi a pályatervet. A belső világitás a töredékeket még kifejezőbbé teszi.

„Postumus”: Nagyon szembetűnő az ellentmondás, amit a mű sugall, a felgyülemlett tuskéket, amit a háború jelent az emberekben. Jellemzője a stabilitás - instabilitás, a posztamens mintha el akarna dőlni, a tetején van valami, ami a dőlést próbálja stabilizálni, egyensúlyba hozni. Látványos, a térszerkezése olyan, mintha közlekedő út lenne.

Farkas Ádám:

„Postumus”: Az összeszorított ököl a fájdalom és a hiány jelképe. A fájdalmat ábrázolja, ugyanakkor azt is jelzi, hogy csak azért is, a megmaradást is sugallja. A legerősebb a szimbolikája. Feltűnő az elmozdulás és az instabilitás ábrázolása. Érdekes köztéri alkotás lehet.

”..az égre írj, ha minden összetört!”: Szép a gondolat, az egész egyszerűsége és gondolatisága jó, a templom környezetébe illő. Modern, a klasszikusból induló, ég felé törő alkotás, lefelé folytatódik a tükrös felülete.

„Emlékkő”: Új jelenség, építészeti gondolat indult el a magyar emlékmű szobrászatban, látványos, szorosan kapcsolódik a templomhoz.

„Bronztövis”: Plasztikailag erős, fölfelé elvékonyodó, eltűnő forma, a magasságot és a végtelent is megidézi. A végtelenbe futó gyászt szimbolizálja.

Fonti Krisztina:

„Földanya”: Inverz Pieta, a hiány fogalmazódik meg a tervben, minden áldozatnak volt egy édesanyja, akinek hiányzott.

„Emlékkő”: Szép, látványos, tetszetős megoldás.

„Reménymező”: Nagyon izgalmas és szép terv, kérdés, hogy hogyan fér el több mint 1500 név a prizmákon.

A zsűritagok választásának megfelelően megtörténik a pályaművekre leadott szavazatok összeszámolása, amely az alábbi eredményt hozta:

Emlékkő 7 szavazat

Földanya 3 szavazat

”..az égre írj, ha minden összetört!” 3 szavazat

Postumus 3 szavazat

Bronztövis 3 szavazat

Reménymező 3 szavazat

Sötét kövek 2 szavazat

Emlékezet 2 szavazat

135711131719 1 szavazat

Emlékezés 1 szavazat

A háborúnak nincsenek győztesei csak halottai 1 szavazat

Lux perpetua 1 szavazat

Minden kioltott élet 1 szavazat
Intermuralis 1 szavazat

Az eredmény alapján Fonti Krisztina szavazásra bocsátja, hogy a legtöbb szavazatot kapó **Emlékkő** jelígejű alkotásról szavazzon a zsűri. A zsűritagok egyhangúan megszavazzák, hogy javasolják az Önkormányzatnak, hogy az Emlékkő jelígejű pályamű kerüljön felállításra a Csaba utca - Maros utca kereszteződésében, a Városmajori templom melletti parkban.

A bíráló bizottság összegzi, hogy a megvalósításra javasolt pályázati terv modern felfogásban jeleníti meg az áldozatokra emlékező művet, új vonulatot képvisel. Jól illeszkedik a környezethez, arányrendszere megfelelő. Szimbolikájában az égre nyúló kéz, a szárnyas angyal is megjelenik.

Ezt követően kerül sor a jelíges borítékok felbontására, amely alapján a szavazatot kapó pályaművek alkotói a következők:

Emlékkő – Mohácsi András, Budapest
Földanya – Nagy Benedek, Monor
„...az égre írt, ha minden összetört!” – Lakatos Pál Sándor, Kecskemét
Postumus – Rádóczy László – Bencsik István, Pécs
Bronztövis – Stremeny Géza, Budapest
Reménymező – Kelemen Zeno, Budapest
Sötét kövek – Czér Péter – Nagy Virág, Budapest
Emlékezet – Párkányi Raab Péter, Budaörs
135711131719 - Paulikovics Iván
Emlékezés – Széri-Varga Géza
A háborúnak nincsenek győztesei csak halottai – Dienes Attila
Lux perpetua – Jakab Csaba – Harmath István
Minden kioltott élet – Erős Apolka
Intermuralis – Kéry Bálint Bence

Fonti Krisztina megköszöni a bíráló bizottság munkáját és bezárja az ülést.

